

ЗАЕДНИЧКИ РОДОВСКИ КОРЕН

Читајќи го во Вашиот неделник напишот "Македонците муслимани ги чуваат родните огништа" од Атанас Чуповски од 3.12. 2004 година, ме поттикна да го дополнам за дел од родот Капункови, кои го напуштиле селото Жернаница, а сега познато како Жировница, кое се наоѓа во северозападна Македонија, во коритото на Жерновска Река. Според турските документи, селото постоело пред нивното завладување со Македонија. Било населено со православни Македонци, што се гледа од имињата на пописните семејства. Меѓутоа, денес жителите на ова село се Македонци со исламска вероисповест и исламски имиња. Вероисповест присилно наметната од Османлиите исламисти, што не е тука тема на обработка за извршената исламизација. Меѓутоа, некои семејства несакајќи да се исламизираат го напуштиле родното место, преселувајќи се во други географски средини. Едно такво семејство е и родот Капункови во Лешок, род од кој потекнувам и јас.

Интересирано се за родовското стебло на мојот род, дојдов до имињата до седмото колено, а претворено во години наназад тоа е некаде околу 1800 година. Во предание ми пренесоа дека во Лешок предците ми се дојдени од дебарските села. Првиот доселеник се викал Русе, а неговиот син Митре, кој го спомнува јеромонахот Кирил Пејчиновиќ при возобновувањето на Лешочкиот манастир. Натаму, од семејството во Лешок произлегле повеќе семејства. Но, со текот на времето повеќето семејства се иселиле во Тетово, Скопје, Пловдив, Плевен, Букурешт, Детроит, Русија, а денес во се-

лото останале да живеат пет семејства. Проучувајќи го родовското стебло на семејствата во Лешок и тие што се иселиле, се разоткрива дека едно лице од овој род било во бугарска војна и се здобило со чин генерал. Иселеникот од Тетово, Панче Кировски, чии предци се иселиле од Лешок, се здобил со звање доктор по географски науки и бил професор на Економскиот факултет во Скопје, а неговата ќерка, Грацилија, е доктор по медицински науки и професор на Медицинскиот факултет во Скопје.

Меѓутоа, мене кој му припаѓам на родот Капункови, постојано ме мачеше мислата и не ми даваше мир да откријам од кое дебарско село Капункови се доселиле во Лешок. За да го дознаам тоа, го прашав сега починатиот, од мене почитуван колега, Нијази Лимановски. На прашањето: "Нијази, дали ти е познато дека постои род Капункови во дебарските, односно во реканските села?", тој без размислување ми одговори: "Да, има таков род во Жировница". Така, летото 1997 година, со мојот соселанин Крсто Тодоровски и сопругите тргнавме да го посетиме селото Жернаница и родот Капункови, за да воспоставам врска со нив, со родот од кој потекнувам и јас.

Летен топол сончев ден, влегуваме во Жернаница. Забележувам дека селото е лоцирано во коритото на Жерновска Река, притиснато меѓу нејзините ридни странични брегови, како во некое менгеме, без некој поголем простор за дворови. Куќите, сите нови, изградени по ридните брегови, надвиснати една над друга. Низ средината на селото до самите куќи ми-

лувајќи ги речните камења и речното бучење, тече прекрасната бистра вода, а горе високо зелените пасишта на крајните ограноци на Шар Планина, потпирајќи се на планината Кораб.

Покрај патот постари луѓе седат на столчиња и си разговараат за нешто. Застанавме со автомобилот и ги прекинавме во разговорот, прашуваме каде живеат Капункови, а тие веднаш нè упатуваат, продолжете по патот и свртете десно. Одиме таму каде што нè упатија обелените старци.

Дојдовме до бараната куќа, од неа излегоа свекрва и снаа. Ние им се претставивме кои сме и тие веднаш нè поканија да влеземе.

Им го раскажав преданието на моите предци и зашто сме дојдени. Тогаш свекрвата почна да кажува дека нејзиниот свекор Идриз им раскажувал како се вршела исламизацијата и како некој од нивниот род, несакајќи да ја промени верата, се отселил некаде, а тоа е родот во Лешок.

На прашањето дали во Жировница живее едно или повеќе семејства, ми одговорија дека има повеќе, но само тие го носат прекарот Капункови. Потоа ни кажа дека нејзиниот маж, Фаик, бил судија во Дебар и ги имаат синовите Агрон и Амир, ќerkите Јасна, Шпреса, Нафија и Нуска, а презимето им е Салиу. Сестрата на Фаик се вика Фатиме и таа со синот Агим Мифтари живее во Скопје.

Додека седевме кај нив, љубопитните соседи се интересираа кои сме ние, а тие им одговорија дека им дошле роднини.

Го напуштивме семејството, а пред куќата се насобраве љубопитни дечиња, да ти е милина да слушаш како зборуваат чист мајчин македонски јазик.

Ова е уште еден жив документ за македонската судбина и трагедија, што ја доживувале и преживувале Македонците за време на османлиското исламско владеење, присилно да ја менуваат вероисповеста, а последиците да бидат трогателни, со тоа што дел од населението преку ноќ засекогаш го напуштало родното огниште и засекогаш се разделувало со најмилиите, заминувале во непознато, со една единствена цел да останат верни и доследни на христијанската вероисповест. Во новото населено место ниту знаеле некого, ниту познавале, почнувале нов живот, создавајќи нови пријатели, а помладите генерации забораваат и ништо не знаат за своите крвни роднини. Тие, пак, што останале на огништето, наместо во црква, со тешка болка на срцето, почнале да одат во џамија. Но, времето ги лекува сите таги, па и овие. Старите генерации се привикнуваат, а младите генерации во наследство го преземаат од родителите одењето во џамија.

**Олија Петрушевски
- Капунков,
Македонија**

Рубриците ФОРУМ и ПИСМА ја отсликуваат нашата отвореност кон јавноста. Овде автентично објавуваме и текстови кои не се во согласност со нашата уредувачка политика.